

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

RIGSADVOKATEN
FREDERIKSHOLMS KANAL 16
1220 KØBENHAVN K

TELEFON: 7268 9000
FAX: 7268 9004
E-MAIL: RIGSADVOKATEN@ANKL.DK
www.anklagemyndigheden.dk

DATO 20. juni 2022

JOURNAL NR.
RA-2022-3200501-1

SAGSBEHANDLER: TKL/

Supplerende udtalelse om Dan-Bunkering sagen

1. Rigsadvokaten afgav den 14. august 2019 (berigtiget den 1. februar 2021) en udbygget redegørelse i sagen om anmeldelsen af Dan-Bunkering for overtrædelse af EU-sanktioner mod Syrien.

I redegørelsen oplyste Rigsadvokaten bl.a., at der ville blive indhentet en supplerende udtalelse fra Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (i dag National Enhed for Særlig Kriminalitet) om spørgsmålet om standsning af det eventuelle strafbare forhold, når efterforskningen havde klarlagt det faktiske forløb. Da sagens faktiske omstændigheder først vil kunne anses for endelig fastlagt, når sagen er afgjort ved domstolene, har udtalelse dog i praksis afventet sagens behandling ved Retten i Odense.

Det kan i den forbindelse oplyses, at Retten i Odense den 14. december 2021 afsagde dom i sagen, hvor Dan-Bunkering, Bunker Holding og en direktør blev dømt for at sælge brændstof til Syrien. Dommen er ikke anket og er således endelig. Den 14. januar 2022 anmodede Rigsadvokaten derfor Statsadvokaten for Særlig Kriminalitet (SSK) om at indhente den supplerende udtalelse fra National Enhed for Særlig Kriminalitet (NSK).

Rigsadvokaten har nu via SSK modtaget en supplerende udtalelse fra NSK. Udtalelsen vedlægges til orientering.

Den supplerende udtalelse adresserer to spørgsmål. For det første hvad efterforskningen har afdækket vedrørende leverancer af jetbrændstof, og for det andet om Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK) ville kunne have standset leverancerne fra det tidspunkt i november 2016, hvor Udenrigsministeriet henvendte sig til SØIK.

Det fremgår bl.a. af udtalelsen, at NSK ikke har mulighed for at konkludere, at det kunne have haft en betydning for politiets muligheder for at standse leverancerne af brændstof fra den 8. november 2016, hvor SØIK første gang fik overdraget oplysninger om mulige overtrædelser af forordninger, eller den 6. februar 2017, hvor SØIK modtog en anmeldelse fra kontrolmyndigheden på området (Erhvervsstyrelsen), hvis SØIK allerede på et af de to tidspunkter havde iværksat en efterforskning.

Det fremgår endvidere, at det ud fra sagens omstændigheder dog ikke kan udelukkes, at SØIK ved en intensiv efterforskning kunne have etableret et så fyldestgørende mistankegrundlag, at det havde været muligt at få rettens tilladelse til at ransage og sigte de involverede virksomheder, inden de sidste handler blev foretaget. NSK har dog ikke mulighed for at vurdere, om sådanne tiltag i så fald ville have standset virksomhedens handel med jetbrændstof via filialkontoret i Kaliningrad.

2. Som det fremgår af den daværende justitsministers brev af 20. august 2019 til Folketingets Retsudvalg, har den indledende behandling af Dan-Bunkering sagen ikke været tilfredsstillende. Dette ændrer den supplerende udtalelse ikke på.

Rigsadvokaten skal i den forbindelse bemærke, at det derfor også allerede i august 2019 blev besluttet - bl.a. på baggrund af forløbet i Dan-Bunkering sagen - at sager vedrørende overtrædelse af straffelovens § 110 c, stk. 3, der ikke behandles i PET, fremadrettet skulle forankres og behandles i den daværende Statsadvokat for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK), således at SØIK - når sagen som anført ikke behandles i PET - reelt blev enekompetent til behandling af denne type sager. Dette blev umiddelbart efter (den 13. september 2019) udmøntet i Rigsadvokatens retningslinjer.

Den 1. januar 2022 blev SØIK nedlagt og erstattet af NSK og SSK. I den forbindelse blev enekompetencen til behandling af sager vedrørende overtrædelse af straffelovens § 110 c fastlagt i retsplejelovens § 110 a, stk. 1, der har følgende ordlyd:

”110 a. National Enhed for Særlig Kriminalitet varetager for hele landet efterforskningen og strafforfølgningen af forbrydelser, hvor der er grund til at antage, at overtrædelserne har et særlig betydeligt omfang, er et led i organiseret kriminalitet, indebærer komplekst samarbejde med udenlandske retshåndhævende myndigheder, er udført ved anvendelse af særegne metoder eller på anden måde er af særlig kvalificeret karakter. Sager efter straffelovens § 110 c anses for omfattet af 1. pkt., medmindre sagen behandles af Politiets Efterretningstjeneste.”

Behandlingen af sager vedrørende overtrædelse af straffelovens § 110 c er i dag således efterforskningsmæssigt og anklagerfagligt samlet ved én myndighed for derved at sikre opsamling og forankring af viden om sagsområdet.

Det er endvidere Rigsadvokatens forventning, at forløbet af Dan-Bunkering sagen vil bidrage til fremadrettet at skærpe opmærksomheden hos politiet og anklagemyndigheden i forhold til behandlingen af alvorlige sager om brud på FN- og EU-sanktioner.

Det er således samlet set Rigsadvokatens opfattelse, at der er iværksat de nødvendige initiativer til at sikre, at der fremadrettet er klare retningslinjer for behandlingen af denne typer sager i politiet og anklagemyndigheden, og dermed at forebygge, at et lignende forløb gentager sig.

Med venlig hilsen

Jan Reckendorff
Rigsadvokat